

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**

TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

“İlk Adımımız İlk Yardım”

Proje Kodu:

625C905218440

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

Prof. Dr. Serap EJDER APAY
Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Araştırmacılar:

Ebe Büşra Çubukçu

Mayıs, 2022

ERZURUM

İÇİNDEKİLER

Önsöz	
Özet	
Materyal ve Yöntem	
Proje Uygulamasına Ait Görseller	
Sonuçlar	

ÖNSÖZ

Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Merkezi Projeleri Komisyonuna sunduğumuz “İlk Adımımız İlk Yardım” adlı projemiz ilgili Komisyonun 625C905218440 proje kodu ile sayılı kararı ile 911 ₺ (TL) desteklenmiştir.

İlk yardım, din, dil, ırk, cinsiyet, yaş ve coğrafya ayırmaksızın insanların yaşadığı sürece başına gelebilecek ev, iş ya da trafik kazası ve afet gibi olayların sonucunda yapılacak ilk müdahaleyi kapsayan bir uygulamadır. O an nerede olduğumuzun bir önemi olmaksızın her an başımıza gelebilecek bu olaylar karşısında nasıl davranacağımızı bilmek, şüphesiz bizi bir adım öne taşıyacaktır. İlk yardım, hayat kurtarmaya ya da olası tehlikeleri en aza indirmeye yönelik bir işlemdir ve öneminin geniş kitleler tarafından bilinmesi gerekmektedir. TÜİK verilerine göre; Türkiye’de 2020 yılında meydana gelen trafik kazaları sonucunda 2 bin 197 kişi kaza yerinde hayatını kaybetmiştir. Depremler nedeniyle ülkemizde 100 yıl içinde ölen insan sayısı 78 bin kişiden fazladır. Acil Servislerine başvuru nedenlerinin 1/3 ü ev kazalarıdır. 2020 yılında iş kazaları sonucu 1236 çalışan hayatını kaybetmiştir. Bir önceki yıla göre (2019 yılı 1147) ölüm sayısı yaklaşık %7 artmıştır. Bu durumlarda yapılan etkili ve bilinçli ilk yardım ile kişinin hayatta kalma oranı %6 ile %55 arasında değişmektedir. Ülkemizde çok az sayıda kişi, acil müdahale gerektiren durumlarda neler yapılabileceğini bilmektedir. Bu durum ülkemiz için istenilen bir durum değildir. Kalıcı yaralanmaların ve ölümlerin büyük bir kısmı, panik ve kargaşanın hâkim olduğu ilk dakikalarda yaşanmaktadır. Burada önemli olan, durum her ne olursa olsun, müdahalede bulunan kişilerin mutlaka ilk yardım eğitimi almış olmaları, öncelikli amaçlarının kişilere zarar vermemek olduğunu bilmeleri ve hayati tehlike oluşturabilecek müdahalelerde bulunmamaları gerekliliğidir. Toplumda ilkyardım bilincinin geliştirilmesi, ilkyardım eğitimi almış kişilerin sayısının artırılması ve gereken duyarlılığın gösterilmesi son derece önemlidir. Bu proje ile Erzurum il merkezine bağlı Yakutiye Elektrik Elektronik Teknolojisi MTAL okulunda bulunan öğrencilere, öğretmenlere ve diğer okul personellerine ilk yardım eğitimi verilmesi; farkındalıklarını artırmak için broşür dağıtılması; kişilerin soruları cevaplandırılarak farkındalık oluşturması ve mevcut bu okula ecza dolabı kazandırılması amaçlanmıştır.

ÖZET

Türkiye'nin önemli sorunlarından birisi ilk yardım konusunda yapılan yetersiz ve yanlış uygulamalardır. Zamanında ve doğru olarak yapılan çok basit bir ilk yardım müdahalesi hayat kurtarıcı olabilirken, usulüne uygun olarak yapılmayan çok küçük ama hayati önem taşıyan bir müdahale kişilerin yaşamına mal olabilmekte veya bir daha geri dönüşü olmayan sakatlıklara neden olmaktadır. Bu sebeple ilk yardım kurallarını daha bilinçli uygulayacak eğitilmiş bireylere ihtiyaç vardır. Maalesef halkın ilk yardım konusundaki bilgi, değer ve alışkanlıklarının çoğunluğu ise rastlantısal öğrenmelerin ürünüdür. Türkiye'de ilk yardım bilgi ve becerisi Sağlık Bakanlığı'nın yürüttüğü kurslarla, sürücü kursları ve halk eğitim merkezleri ile kazandırılmaya çalışılmaktadır. İlk yardım sağlık eğitimi konuları içerisinde önemli konulardan birisidir. İnsanlar geçmişten günümüze çalışma ortamlarında, okullarda, seyahatlerinde, evlerinde ve diğer ortamlarda her zaman riskler, tehlike ve kazalarla iç içedirler. Zamanında ve bilinçli bir şekilde yapılan ilk yardım ile kazalar sonucu oluşabilecek ölümler %50'ye varabilecek oranda azaltılabilmektedir. İlk yardım hizmetlerinin etkili ve verimli olmasında uyumlu bir ekip çalışması gerekir. Ancak her okulda bir sağlık ekibi bulunmadığından genellikle okullarda karşılaşılan acil durumlarda öğretmenin ve diğer personellerin müdahalesi önem taşımaktadır. Bu gibi durumlar için yeterli ilk yardım bilgisinin alınması oldukça önemlidir. Çünkü zamanında ve doğru yapılan müdahale ortaya çıkabilecek hayati tehlike gösteren durumlarda sağ kalım oranını belirgin oranda yükseltecektir. İlk Yardım bilgisine toplumun her kesiminin ihtiyacı vardır. Fakat riskli grupların daha fazla ihtiyacı bulunmaktadır. Yapılmış olan bu çalışma, okulda bulunan hedef kitlenin ilk yardım ile ilgili bilgi düzeylerini artırmış, farkındalık yaratmış, gerçekleştirilen eğitim ile ilk yardım gerektiren durumlarda ne ya da neler yapılması gerektiği anlatılmış, yanlış bilinen uygulamaları ortadan kaldırmış ve eğitimin gerçekleştirildiği okulda ecza dolabı kazandırılmasını sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: İlk yardım, farkındalık

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje ekibi tarafından 5 Mayıs 2022 tarihinde Erzurum il merkezine bağlı Yakutiye Elektrik Elektronik Teknolojisi MTAL okulunda gerçekleştirilmiştir.

Projenin Uygulanışı

Projeye başlarken ülkemizdeki ilk yardım bilgi düzeyi ve yanlış bilinen ilk yardım uygulamaları araştırılmıştır. Daha sonra mevcut durumu geliştirmek ve gereksinimi olan hedef kitlenin faydalanabilmesi ve ihtiyaç durumunda doğru uygulamaları gerçekleştirebilmeleri için neler yapılabileceği araştırılmıştır ve buna yönelik bir eğitim sunumu hazırlanmıştır. Araştırma sonucunda toplanan bilgiler bir araya getirilerek bir de broşür oluşturulmuştur. Hem elde edilen bilgiler hem de görseller bir broşür taslağı üzerinde bir araya getirilmiş ve basılmıştır. Okula ait konferans salonunda hazırlanan eğitim gerçekleştirilmiştir. Ayrıca okul yaralanmaları durumunda kullanılmak üzere hem okul ana binasına hem de uygulama binasına birer adet ecza dolabı oluşturulmuştur. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve diğer personellerin soruları cevaplanmış ve izin alınan kişiler ile fotoğraf çekimi yapılmıştır.

PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER

Bilinçli İlk Yardım Hayat Kurtarır

Dünyada her 5 saniyede **1 kişi**, yaralanma sonucu hayatını kaybediyor.

K KORUMA

Önce **ilk yardımcı** sonra hasta için gerekli güvenlik önlemleri alınmalı

Oluşabilecek ikincil kazaların önlenmesi için uyarıcı işaretler kullanılmalı

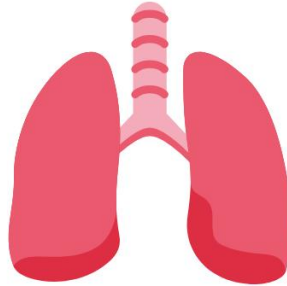

Acil durum vakalarında hayatta kalanların %90'ı çevresindeki kişilerin müdahalesi ile kurtuluyor

B BİLDİRME

Tıkanmış bir hava yolunun ölümcül hale gelmesi yalnızca 4 dakika sürüyor

- Ne oldu? (olayın türü)
- Nerede oldu? (açık adres)
- Kaç kişi etkilendi?
- Olayın şiddeti?
- Arayan kişi ve numarası?
- Sürekli iletişim

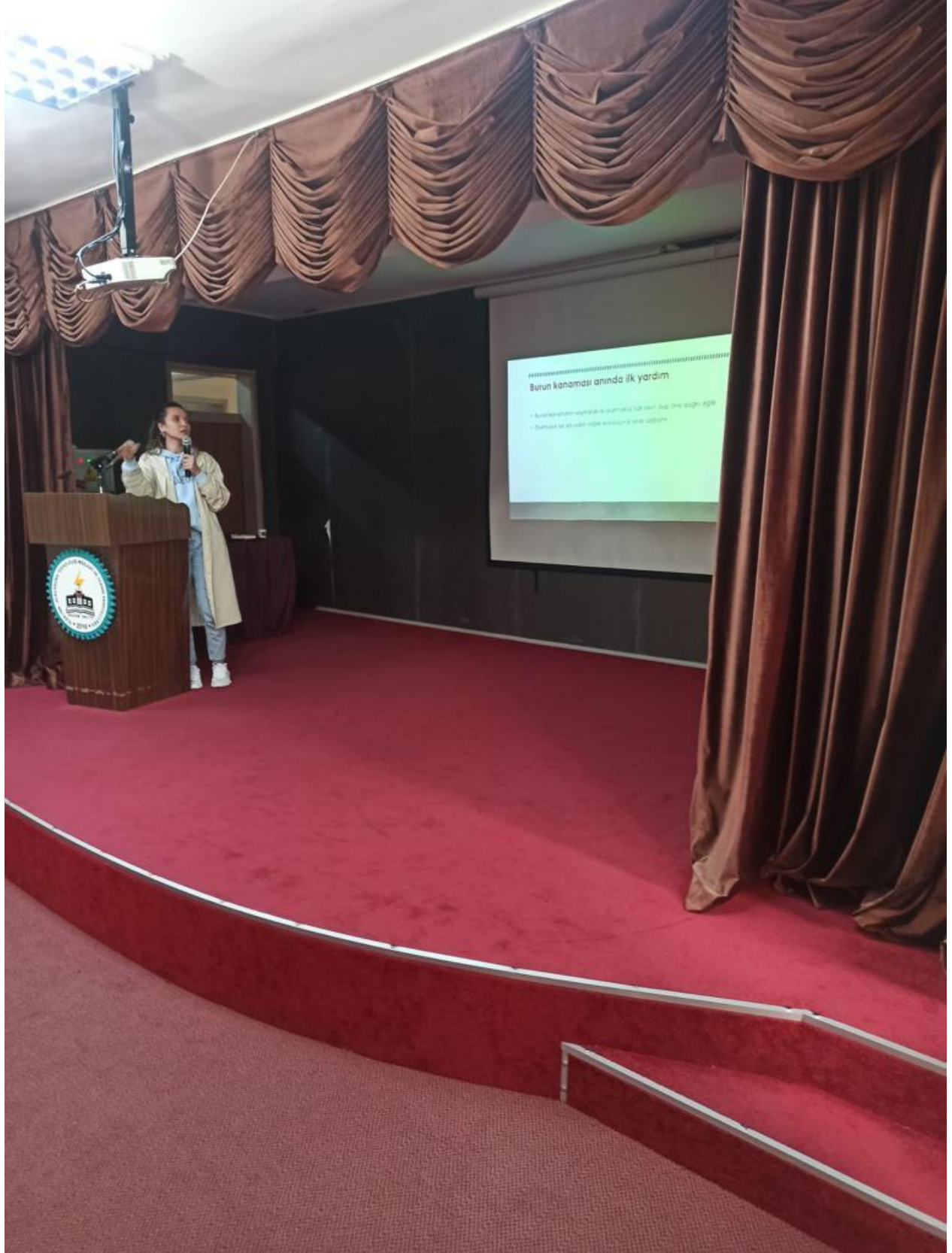
K KURTARMA

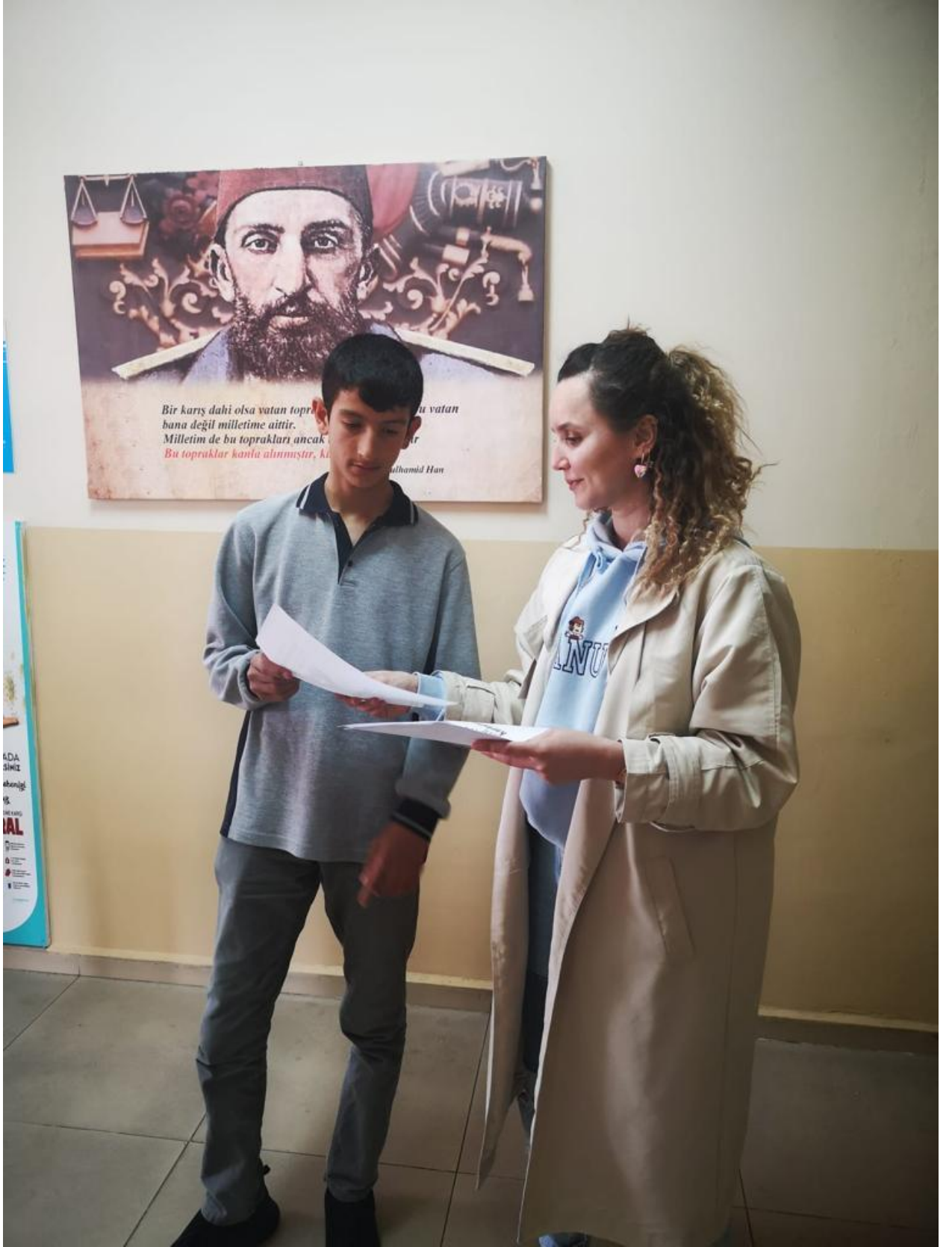
- ★ Hasta / yaralının bulunduğu ortamda can güvenliği yoksa
- ★ Yaşamsal belirti ve bulgular yoksa **Temel Yaşam Desteği** uygulamak için uygun şekilde kurtarılır

Şekil 1. Proje Etkinliği İçin Hazırlanan Broşür

Şekil 2. Proje Kapsamında Hazırlanan Eğitimin Yapılması

Şekil 3. Proje kapsamında Hazırlanan Broşürlerin Dağıtımı

Şekil 4. Proje Kapsamında Okul Ana B inasına Ecza Dolabı Hazırlanması

Şekil 5. Proje Kapsamında Okula Ait Uygulama Atölyesine Ecza Dolabı Hazırlanması

Proje hakkında bilgilendirmelerin yapılması ve sorulan soruların cevaplandırılması

SONUÇLAR

Araştırma kapsamında hazırlanan eğitim yapılmış, broşürler dağıtılmış ve ecza dolapları hazırlanmıştır. Öğrencilerden, öğretmenlerden ve okul idaresinden olumlu geri bildirimler alındı. Bu araştırma sayesinde önemi bir olgu olan ilk yardım uygulamalarına dikkat çekilerek toplumsal farkındalık oluşturuldu. Projemizi destekleyerek toplumda bu konu üzerine farkındalık oluşturmamızı sağlayan Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne teşekkür ederiz.